

BG Sean MacFarland

כאשר קבלתי פיקוד על החטיבה שלי ברמדי בעיראק ב 2006 לא הגעתי עם תכנית להביא להתעוררות סונית, למילים הלאה לא הייתה משמעות אז, לא הייתי מבין מה זה אומר. התכנית שלי התפתחה כאשר הייתי במקום ובמובן מסוים הייתי בר-מזל, הייתי במקום הנכון ובזמן הנכון. לאחר שחזרתי גנרל בעל שלושה כוכבים אמר לי שאני יכול לקבל קרדיט רק על שלא הרסתי את ההתעוררות, אבל כאשר הייתי שם לפני שנכתב המדריך ללחימה כנגד חתרנות שנכתב על-ידי גנרל פטראוס.

לפני גנרל פטראוס, לפני 400 שנה חי באנגליה אדם בשם ג'והן לוק והוא כתב משהו שאני נעזר בו בתורת הלחימה שלי כנגד חתרנות והוא כתב משהו כזה "הייה חברותי עם אלה שהם חברותיים אתך והייה עוצמתי עם אלה שאינם". ואני הייתי חברתי עם שיח' סיטר בזיה אבורישה שהיה ראש ההתעוררות באנבר – מחוז ליד רמדי. הוא אמר לי "שיח' שון אם רק תתן לי מסוקי אפאצ'י אני ארדוף אחרי הטרוריסטים כל הדרך עד לסוריה" ואני הקשבתי ונדתי בראש אבל ברור שלא עמדנו להיענות לכל בקשה שלו אבל היה חשוב ליצור אמון הדדי שהוא ידע שאם אמרתי משהו אני אעשה את זה ולא הבטחתי שום הבטחת שוא.

על-ידי הקשרים עם שיח' סיטר יכולנו ליצור כוח קרבי נוסף במתכונת כוחות משולבים שאפשרו לנו להיות חזקים כלפי האחרים, לא היה לי מספיק כוח בחטיבה שלי לבדה להשליט סדר בעיר כמו רמדי שהיו בה חצי מליון אנשים ונזקקתי לכוח קרבי נוסף, וזה לא בא מהצבא העיראקי, לא הייתה לי שום שליטה על הצבא העיראקי, זה היה צריך לבוא מעיראקים ולא הייתה לי שום שליטה על המשטרה העיראקית.

מדריך השדה שהיה בתוקף לפני המדריך ללחימה בחרטנות נקרא "המדריך ללחימה בעצימות נמוכה" לא היה מעודכן ודיבר על שני מצבי הצלחה בלחימה שמופיעים כיום במדריך החדש האחד הוא שימור והשני לגיטימיות והם מצויים בכוח המשולב שיכולים לקיים את שני אלה, מאחר והם חוזרים הביתה לאישה ולילדים ואני חושב שזו הסיבה מדוע ההתעוררות הייתה כל כך חשובה ברמדי

וכיום התפשט לאזורים נוספים, ואני חושב שכאשר כתבנו מחדש את המדריך ללחימה כנגד חתרנות ה- FM3/24 אינו מזכיר כלל את ההתעוררות או את "בני עיראק" הוא מדבר על כוחות משולבים אבל אינו מסביר כיצד ליצור את התנאים להרחיב את הכוחות המשולבים.

בתחילת 2006 הפשטנו הרבה כוחות מהכוח הקרבי שלהם. כאשר הגעתי לעיראק שמעתי כל הזמן כיצד אני עומד לשלוח גדודים הביתה באמצע משימות הלחימה, והאמירה הייתה "אנחנו נלך והעיראקים יישארו", מה שהעיראקים תרגמו ל"בהצלחה לכם עם אל קעידה אנחנו עוזבים" ולכן הם נרתעו מלשתף פעולה איתנו כי הם חששו מאל קעידה שיכנס לאחר לכתנו ויסיר את ראשיהם של "משתפי הפעולה". אל קעידה היה בסביבה בעיראק והסונים פחדו שהשיעים יתמכו על-ידי האיראנים ויוציאו אותם להורג.

הסונים בעיראק היו אנשים משכילים שלמדו היסטוריה וראו מה קרה לבני בריתנו בוויטנאם כאשר יצאנו משם והם לא רצו שמשהו כזה יקרה גם להם. לכן, היינו חייבים להציג להם שאנחנו בני ברית שניתן לסמוך עליהם, יותר אמינים מאל קעידה, כנגד האיום עליהם וזה דרש מידה רבה של עמידות כי ראש הממשלה מלכי הוא שיעי ולא רצינו שהמקומיים יחשבו אנחנו הולכים להתחבר איתם כנגד הממשלה המרכזית, וזו הסיבה שהיינו שם.

היינו צריכים להלך על חבל דק והיינו גם צריכים להבטיח שמעשינו תואמים את דברינו לשיח' ולא רק שלא ננטוש אותם אלא נראה להם שאנחנו מוכנים לקדם תא בסיסי הפעולה הקדמיים שלנו ולהלחם באויב בתוך מרחבי המקלט של האויב.

כאשר הגעתי לרמדי עם החטיבה שלי, רמדי הייתה בידי האויב, היה רק מוצב קרבי יחיד ליד מגורי המושל במרכז העיר וכוחות ארה"ב היו בחוץ.

ביקור במרכז העיר ומרכז השלטון היה כמו לבקר במרכז סטלינגרד, רוב הבתים היו מופצצים והיית זקוק לפלוגת רובאי מרינס שתגן על מרכז השלטון כנגד אומים, וזה היה ההיקף של הנוכחות שלנו בעיר, כך שהיינו צריכים לחזור לעיר ולהבטיח את האוכלוסייה, ובסופו של דבר בנינו 25 מוצבי חוץ בעיר ובשבטים סביב העיר.

כדי להבטיח ולשכנע את השבטים שאנחנו מוכנים להלחם באויב ויותר מכך אנחנו לא הולכים לשבת במוצבים אנחנו יותאים עם הטנקים והנגמ"שים ועורכים סיורים ופוגשים באנשים ובכל ערב אנחנו הולכים אליהם הביתה ועורכים סיורי חישה ללמוד כיצד הם חיים, איזו מכונית הם נוהגים וכך הלאה, מה הדעות הפוליטיות שלהם, איפה בית הספר שלהם, איזו קבוצת ספורט הם אוהדים מידע מהסוג הזה כדי לבנות בסיס נתונים עבורנו וזה גם אפשר לנו לדעת מי השכנים שלנו ולתת להם להכיר אותנו לא רק כאנשים המשוגעים הנוסעים בטנקים ויורים מקרוב לבנינים אלא שאנחנו בני אדם המצויים תחת שליטה ואנחנו רוצים להתחבר איתם.

היה לנו את הצבא העיראקי – היו לנו שתי חטיבות עיראקיות במרחב החטיבה שלנו, הם היו תחת השליטה שלי והן היו שת חטיבות חדשות שלא הושלמה הקמתן, אימוניהן וציוד, ואנחנו קבלנו אחריות לפיתוח האימונים העיראקיים, צוותי אימון ליחידות הצבא העיראקי באו בעיקר במילואי צבא היבשה והמרינס וצוותי אימון המשטרה באו מחטיבות המשטרה הצבאית. חשבנו שזה יהיה טוב יותר ליחידות התמרון שלנו ולמפקדי הפלוגות להתחבר עם עם כוחות הביטחון העיראקים בגלל שהיו להם אמצעים, הם לא היו סתם 12 אנשים בהאמר, היה להם כוח קרבי והם יכלו לצאת החוצה ולהתייצב כתף אל כתף בקרב והם הוכיחו כי הם אמיצים.

התחלנו בתהליך של פיתוח מוצבי החוץ שאוישו תחילה על-ידי הצבא העיראקי ובסופו של דבר על-ידי המשטרה עיראקית. פתחנו את המשטרה העיראקית החל מטירונות והאימון כולו היה ללא תקלות, מאחר והיחידה שגייסה אותם הייתה גם אחראית לאימונים והדבר הגדול בנוגע למשטרה זה שהם לא הולכים לשום מקום, שמענו את גנרל איטון מספר איך הם ניסו עם הצבא העיראקי וכל גדוד ייצג את כל הקשת הדמוגרפית של המדינה, המקומיים ברמדי לא היו מעוניינים בדמוגרפיה עיראקית, הם רצו לדעת שהדוד שלהם במשטרה, בן הדוד האחים והבנים, כדי שהם לעולם לא יפנו כנגדם ושהמשטרה לא צריכה לעבור לרוסטמיה

או לכל מקום אחר להתאמן או להישלח לבצרה או למוסול, הם נשאר בבית וזה היה מאד משמעותי עבורם.

בפועל הפכנו להיות קורבנות להצלחה שלנו והתחלנו לקלוט יותר טירונים מכפי שיכולנו לאמן והתחלנו להקים יחידות לתגובת חרום שלא היו מוכרות על-ידי מישהו בבגדאד או מישהו לגיטימי אחר, כך שהיינו צריכים לחמש אותם מהמלאים שלנו ומנשק שלל, ולהאכיל אותם ולהלביש אותם וכל דבר אחר על בסיס היכולות שלנו עד שהיינו מסוגלים להוכיח למשרד הפנים בבגדאד ולמפקדות הגבוהות ולכוחות הקואליציה שאנחנו לא בונים מיליציה של אנשי שבטים כנגד הממשלה וכי הם למעשה חלק מהפתרון לא בעיה חדשה, ושעל ידי שהממשלה תשלם להם הם נקשרים עם הממשלה וזה היה מאד אפקטיבי.

הואשמתני בהתרחקות מהשמורה וכיצד פתחנו את אלה עד שמהפקדה הגבוהה שלי בפלוג'ה דרשה שאשלח קצין צעיר מהמפקדה שלי שיבוא להסביר מה אנחנו עושים ושנחנו לא יוצרים בעיה חדשה. אמרתי לקפטן טראביס פטרקווין "לך לשם ותסביר – נסה להסביר במונחים שקולונל מרינס יבין" הוא פיתח מצגת פאוור פוינט המציגה כיצד חייל אמריקאי חושב שהוא חבר של כולם כי אחנו מחלקים ממתקים לכולם, הסונים זכרו שאנחנו גרשנו את הבע"ת'סטים והם נשאר חסרי עבודה הם יהו מוכנים עכשיו להיות ידידנו. אבל שאנשים שהיו שם היו צבא עיראקי

אחינו מהצבא העיראקי רובם שיעים, והם אהבו את אל סאדר, רבים מהם מדרום עיראק ולא ממחוז אנבר, הם היו חסרי לגיטימיות, ועדיין היו חיילים עיראקיים אבל האנשים לא התייחסו אליהם. איך אתה מוצא את האויב כאשר הוא מסתתר, אל קעידה נראה כמו כל ערבי סוני אחר. הסונים ידעו מי האיש הרע אבל הם לא עמדו לספר לנו כדי להבחין בין ואוהב וזה היה אתגר מאד רציני עבורנו. מה שלא ידענו, אנחנו הלכנו בסביבה מנסים להיות חברים של כולם "איך אתם מרגישים?" – "אני OK אני לא יכול לחכות שתסובב את הגב ונתקע לך סכין". כך היה לנו האתגר להבחין בין אויב ואוהב, לאויב לא הייתה הבעיה הזו, הם רק רצו ליצור

קשיים והם עשו זאת על-ידי רצח והטרדה ולכן הייתה מעט משטרה עיראקית בגלל שמשפחותיהם חיו באזור, הכוח של המשטרה העיראקית היה שהם ידעו להבחין מי טוב ומי רע.

החולשה של המשטרה העיראקית הייתה שהאויב ידע היכן חיות המשפחות והיה קל מאד להטריד מישהו כך שהיינו חייבים למצוא דרך לשבור את מעגל הרציחות וההטרדה כנגד אנשי המשטרה העיראקית ומשפחותיהם, ואת זה עשינו בעזרת החברים שלנו – השיח'ים, הם היו בסביבה הרבה זמן, הייתה להם הדרך שלהם לבצע דברים, וכמו שאני עדיין לא מבין איך משחקים קריקט כך אני לא מבין איך הפוליטיקה השבטית פועלת.

מה שעשינו הוא שמצאנו שיח'ים שאנחנו יכולים לעבוד איתם והם היו מעין אנשי הביניים שלנו. שיח' סיטר היה אחד מהם.

היו שיח'ים שאמרו לנו "הי, אל תעבדו עם השיח'ים, הם לא הממשלה הלגיטימית".

הממשלה גם היא לא הייתה לגיטימית באנבר, הסונים החרימו את הבחירות הקודמות והם לא סמכו על המושל. מאוחר יותר הם החלו בהתעוררות בספטמבר 2006 אני הייתי שם, הם באן עם 11 נקודות – אלה הדברים אותם אנחנו הולכים לעשות בהתעוררות הסונית, אחד מהם היה בואו נפטר מהמושל ואם צריך להרוג אותו נעשה את זה. אני אמרתי "אפשר לשנות את זה, בואו ננסה לבחור מושל חדש, נעבוד במסגרת החוקה".

הם אמרו "בסדר, נעשה את זה אם זה מה שאתה באמת רוצה" הם רצו לעבוד איתנו. עשר הנקודות האחרות היו בעיקר כל מה שיכולתי לבקש. ביניהם שתקיפת הקואליציה תתקבל כאילו ותקפו את השבט שלהם, זה אומר משהו בתרבות השבטית הערבית, לאחר מכן זה הפך לעניין של כבוד. כאשר הועברו לצד שלנו, ההתקפות הסתיימו בשטח אותו שבט, ואם מי מאנשי הותקף בדרך כלל למצאנו את האנשים שעשו זאת תוך מספר ימים לכל היותר. כך יכולנו לעבוד עם השבטים אבל הם אמרו "יש לנו חברות בניה, ובאמת לכולם היו חברו תבניה. רבים מהם היו מברחים והיו להם גם עסקים לגיטימיים.

דבר טוב אחר הנוגע לשבטים שאנשיהם תמכו בשיח'ים. השיח'ים שנשארו במחוז אנבר לא היו השיח'ים הראשיים, אלה לקחו את הכסף שלהם ועברו לירדן, נשארו אתנו הרמה השניה של השיח'ים מה שיצר קצת מבוכה עם איזה שיח' לדבר. אני הייתי ברמדי כך שדברתי עם אלה שהיו ברמדי והם נראו לגיטימיים על-ידי האנשים שנשארו מאחור, יותר מאשר השיח'ים הבכירים שעזבו עם הכסף שלהם לעמן.

לשיח'ים באופן מסורתי הייתה מיליציה שהגנה על השיח' בעסקיהם חלקם חוקיים חלקם לא, הם רצו ואני לא רציתי ליצור מיליציה נוספת, מה שאני רציתי היה יותר משטרה ולכן שאלתי אותם "אתם יכולים להיכנס?" והם ענו בחיוב. מה שהם עשו הם שלחו מחצית מהלוחמים שלהם לבית הספר ושמרו מחצית אצלם כדי להגן על עצמם, וכאשר המחצית הראשונה חזרה מהאימונים והפכו למשטרה שלחו את החצי השני.

עכשיו הם היו מאומנים מצוידים ומשולמים כלוחמים נתמכים על-ידי הכוח האווירי האמריקאי וכוחות לתגובה מהירה שהיה טוב יותר מכל דבר אחר שיכלו לקוות לו ולשיח' היו מאה אנשים או יותר להציב בכל שטח של השבט להגן עליך ועל המשפחות שלהם. לא אומר לכם איפה להציב אותם אתם תאמרו איפה אתם רוצים אותם. בניתי תחנות משטרה שם ולאחר שנה בה השבט היה המגן, קבוצת המתאמנים השנייה הצבתי אותם היכן שאני רציתי והם אמרו "עסקה הוגנת" כך הייתי יכול ליצור כוח קרבי להכנס לעיר ולהבטיח חצי מיליון אנשים.

כעת הייתה לנו משטרה שבטית שהבינה מי הוא מי והם יכלו לצאת החוצה ולתפוס טרוריסטים והם היו מאד יעילים ולפעמים הם השתמשו בדרכים שלא היו בדיוק הדרכים שלנו אבל השקענו מאמץ גדול לאמן אותם בשימוש נכון בחוק והדרך היחידה שאפשר לעבוד איתם היא שלא יוכלנו להתעלם מהם ולא ניסינו לשנות אותם לחלוטין, רק ניסינו לגרום להם להבין שיש דרכים מסויימות לבצע פעולות ואת התהליכים שלהם.

כאשר שבט מסוים הפך להיות בעד הקואליציה כל הרעים היו עוזבים את השטח ונעים לשטח שבט אחר ואז השיח' של השבט היה אומר וואו, אני לא רוצה את כל

הרעים האלה בסביבה שלי, אני רוחצת שתעשו בשבילי מה שעשיתם לשכן שלי, ואז היינו בונים תחנת פיקוח חדשה והיינו יוצאים, והתהליך היה חוזר על עצמו. ואז הייתי שולח את אריות הים שלי ונותנים להם אימון בסיסי בנשק כמו בטיחות ומאיפה יוצא הכדור, נתנו להם מכשירי רדיו ומדים וקצת נשק והיינו צועקים עליהם שלא יהיו טרוריסטים בשטח, והודעתי לשיח'ים שאם מישהו יבוא שפועל במסגרת הכוח הזה הוא בעל תיק פלילי, אנחנו נדע על כך ונאסור אותו.

להפתעתנו, לאף אחד לא היה תיק פלילי, חלק מהם בוודאי היו חתרנים בעבר, בעובדה כאשר נפתחה תחנת פיקוח חדשה כל מצבורי הנשק שהיו מוחבאים מתחת לאדמה היו נחשפים באורח מפתיע תוך מספר ימים, זה קרה בגלל שהאנשים היו בלשים טובים? לא, היו אלה אותם אנשים שהחביאו את הנשק אבל לא שאלנו יותר מדי שאלות היינו שמחים שהם מסרו את הנשק וזו הייתה שיטה טובה, והתחלנו לפתח ביטחון עצמי גדול יותר והתחלנו לשלב בין המשטרה והצבא העירקיים, וכאשר הם עבדו יחד הם גילו שאכן יש עדיין מידה של חוסר אמון אבל זה היה טוב.

וסוף טוב, הטרוריסטים גורשו מהעיר שהייתה הכי מסוכנת בעיראק, היו בשטח שלי יותר התקפות מאשר היו בכל אפגיסטן על בסיס יומי, וזו הייתה עיר עויינת שהשתנתה דרמטית, בתחילה מספר הנפגעים עלה בגלל שלקחנו סיכון ולאחר זמן ירד המספר. אתה צריך לשלם מחיר מסוים כדי לרכוש אמינות אצל התושבים.

בספטמבר כאשר ההתעוררות החלה כיצד זה התחיל? ביולי התחלנו להציב את המוצבים החדשים שלנו, קבלנו אחריות ביולי וביולי התחלנו לפרוס בתוך שטחי המסתור של האויב.

באוגוסט כרתנו את העסקה עם אחד השבטים להציב תחנת משטרה היכן שהם רצו אותה והתחלנו לגייס היכן שהשבט רצה, באופן כללי יעשינו את הפעולות בדרך שלהם ואז לקראת סוף אוגוסט אל קעידה באיום עליו והחל לתקוף את תחנות המשטרה בכלי רכב ממולכדים ולהצית אותם, נפגעה לי כתה שלמה של משטרה צבאית אמריקאית בהתקפה הזו ובאותו יום נרצח אחד מהשיח'ים הזקנים

שעבד איתנו האותו שטח ואת הגופה שלו הם הסתירו, דבר שהוא אסור על-פי האיסלם, הם חייבים לקבור אותו בתוך 24 שעות, כל המשטרה יצאה לחפש את הגופה עד שמצאו אותה. לאחר מכן כל אחד רתח מכעס ובתחילת ספטמבר קבוצת שיח'ים מונהגת על-ידי שיח' צעיר, סיטר, באה אלינו ואמרה "עכשיו אנחנו מוכנים לעבוד אתכם".

בעבר הם ניסו לעבוד עם החתרנים הסונים כנגד אל קעידה וכנגד ארה"ב באותו זמן וזה לא עבד. עכשיו הם אמרו: "אתה יודעים מה? הפקנו לקחים, אנחנו הולכים לעבוד עם הקואליציה, הקואליציה היא השבט הכי חזק ואנחנו רוצים להיות בעלי בריתכם". הגיוס שולש מיד, התחלנו להקים את המצפים בישובים. באוקטובר היה שיא של אלימות וזה בערך באותו זמן שתגובת החרום החלה, שיח' סיטר אמר "הי, יש לי עוד 3000 אנשים כאן שאתם יכולים לקבל החודש". אמרתי לו "אני יכול לקלוט רק 300 – 400 לחודש" והוא ענה "אין בעיה, אני אשלם להם על החודש הראשון" זה גרם לנו קצת בעיות אבל פתרנו את הבעיה. זה סוג של בעיה שאתהרוצה שתהיה לך ובמרץ האויב למעשה נדחק החוצה מרמדי לחלוטין.

עכשיו, זה יכול היה להסתיים כתנועת התעוררות מקומית אלמלא המפקדה הגבוהה שלי ואחרים, בסביבות מרץ, בין דצמבר ופברואר 2007 בריגדיר גנרל של המרינס בשם ג'והן אלן שכיום הוא בעל ארבעה כוכבים באפגניסטן, הופיע ולקח את הדוגמה של ההתעוררות המקומית ברמדי והפיץ אותה בכל מחוז אנבר ומעבר לו לקונפדרציה של השבטים ולאחר מכן גנרל פטראוס בא והפך אירוע מקומי לישים לשטחים אורבניים היכן ששבטים אינם בעלי עוצמה במקומות כמו בגדאד ומוסול ואחרים.

אנשים באו ואמרו: טוב, אתה יודע, בסדר, כיצד החלה ההתעוררות, האם זה באמת היה בגלל שאל קעידה היה כזה נורא והשבטים ניסו למנוע אותו, אתה לא באמת התחלת את זה, ואני עניתי – אתם יודעים אנשים שואלים מההדבר הכי חשוב ביצירת התעוררות, ואני אומר זה כמו לשאול מה החלק הכי חשוב במנוע בעירה פנימית – הדלק? האוויר? הניצוץ? ובכן אתה צריך את כל השלושה, הדלק

הוא כמו האוכלוסיה המקומית, ההתעוררות תתפשט לכל מקום שהדלק ייקח אותה, יותר אנשים, יותר שבטים יצטרפו אליה, וככל שהתעוררות תהיה גדולה יותר תגדל תנועת הכוחות המשולבים. האוויר זה אנחנו, כוחות הקואליציה, אחנו מספקים להם עם מרחב נשימה על-מנת להתקומם, אנחנו יכולים להציב טנק M1 בחזית הבית של שיח' סיטר כסמל שומאר היי, זה איש שלנו, אם אתם מסתבכים איתו אתם מסתבכים איתי וזה ההי סמל יעיל והוא היה גם גורם הרתעה ויצרנו להם מרווח נשימה, אנחנו סייענו בנשק, באימונים ובהגנת כוחות, ואז הניצוץ היה האויב, לרצוח את שיחק חליד משבט אבו עלי ג'אסם והשלכת הגופה למקום בו בוא הוא לא ימצא היה ניצוץ בפני עצמו, תקיפת תחנת משטרה, ואני כמעט ונפגעת י בה, ואמרתי למפקד התחנה "קח את כל האנשים שיש לך כאן ועבור למוצב הסמוך שלי ואנחנו נשמור לך על תחנת המשטרה עד שתהיה מוכן" הוא אמר "לא, זו תהיה תבוסה, המשפחות שלנו גרות בסביבה אסור לנו לתת לאל קעידה לנצח, אנחנו נשארים כאן" והם העלו מחדש את הדגל השרוף שלהם.

זו הייתה נקודת ה G שלהם, מהרגע שהניפו את הדגל וסרבו לפתוי אל קעידה זה היה ניצוץ שהם היו צריכים ועכשיו היית יבטוח שזה יתפשט למקומות נוספים.